

TSPB GENEL KURULU

27 MAYIS 2016

DR. VAHDETTİN ERTAŞ
SERMAYE PIYASASI KURULU BAŞKANI

KONUŞMA METNİ

Sektörümüzün Değerli Temsilcileri, Kıymetli Basın Mensupları

Küresel ekonomi, tüm çabalara rağmen, geçtiğimiz sekiz yılda krizin yarattığı negatif etkileri üzerinden atamamıştır. Güçlü ve sürdürülebilir büyüme seviyesine henüz ulaşamamıştır.

Geçen yıl gelişmiş ülkelerde büyüme ortalama yüzde 2, gelişmekte olan ülkeler de yüzde 4 olarak gerçekleşmiştir. Dünya ortalaması da yüzde 3,1'dir. Brezilya'nın yüzde 3,8, Rusya'nın yüzde 3,7 küçülmesi dikkat çekicidir.

Çin ve Hindistan hariç tutulursa, gelişmekte olan ülkelerin büyüme oranı da yüzde 4'den yüzde 2'ye düşmektedir. 2016 büyüme oranı için de 2015 yılına yakın bir seyir beklenmektedir. Bu oranlar kriz öncesine göre 2 puan daha düşüktür.

2010 yılının Aralık ayında Tunus'da başlayan, Arap dünyasını etkisi altına alan olaylar, bölgede güvenliği ve ticareti olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Geçen yıl küresel ihracat bir önceki yıla göre %11 azalmıştır. Bu azalış AB ülkelerinde %12,4'dür.

Emtia fiyatlarındaki düşüş Suudi Arabistan, Brezilya ve Rusya gibi ülkelerin sadece büyüme oranlarını olumsuz etkilememiş aynı zamanda bütçe açıklarını da artırmıştır.

ABD ekonomisi toparlanma eğilimi gösterse de emtia fiyatlarındaki düşüşün de etkisiyle arzu ettiği enflasyon hedefinin gerisinde kalmış, işsizlik oranlarındaki düşme ve konut sektöründeki canlılığa rağmen FED'in faiz artırımı adımları yavaşlamıştır.

Geçen yıl gelişmekte olan ekonomilerden, uzun bir dönemin ardından, 531 milyar dolar net sermaye çıkışı yaşanmış, MSCI Gelişmekte Olan Ülkeler Endeksi ile petrol fiyatları arasında çok güçlü bir korelasyon gerçekleşmiştir.

Değerli Katılımcılar,

Bu tablo karşısında FED dışında, Avrupa Merkez Bankası ve diğer gelişmiş ülke merkez bankaları genişletici para politikası uygulamalarına devam etmektedir.

Önümüzdeki günlerde Çin ekonomisindeki yavaşlama, Petrol başta olmak üzere emtia fiyatlarının seyri, FED'in atacağı adımlar ve jeopolitik riskler uluslararası sermaye hareketlerinin seyrini ve piyasaları etkileyecek önemli konular arasındadır.

Küresel ölçekte bu gelişmeler yaşanırken 2015'i çok şükür iyi bir performansla kapattık, yeni SPKanunu ile birlikte regülasyon anlamında AB ile tam uyumlu bir hukuki alt yapı oluşturma çalışmalarını tamamladık.

Artık rahatlıkla söylüyoruz Londra'da düzenleme olarak ne varsa Türkiye'de de o var. Şirketlerimizi banka ile finansmana bağımlılıktan kurtarmak amacıyla alternatif finansman kaynaklarını çeşitlendiren bir finans sisteminin altyapısını oluşturduk.

Borsaya girişte nitelikleri yükselttik, çıkışı kolaylaştırdık, Borsada bulunmaktan memnun olmayan, halka açıklık oranı yüzde 2'nin altında olan şirketlere borsadan çıkmayı mümkün kıldık. Bu düzenleme ile sadece AB'ye uyum sağlamadık aynı zamanda tüm iş adamlarımıza korkmayın gelin memnun olmazsanız çıkabilirsiniz mesajını ilettik.

KOBİ'lere finansman sağlamak amacıyla Borsada Gelişen İşletmeler Pazarını kurduk.

4 yıl önce piyasamızda özel sektör tahvili yokken, faizlerdeki düşüş, düzenlemelerde yaptığımız esneklik ve ihraç maliyetlerini aşağı çeken yaklaşımımız sonucunda, artık şirketlerimize yıllık ortalama 250 milyar TL'lik bir kaynak temininin yolunu açtık.

Yeni düzenleme kapsamında verdiğimiz borçlanma aracı izin tutarının bu yıl içinde 1 trilyonu aşmasını hedefliyoruz.

Alt yapı GYO, Gayrimenkul sertifikası, Gayrimenkul yatırım fonu, Girişim sermayesi fon ve ortaklıkları gibi yurt dışında başarıyla uygulanan çok sayıda finansal kuruluşu, mevzuatımıza kazandırdık, ilk izinlerimizi verdik, vergi düzenlemelerinin tamamlanması ile sektörün hızla büyümesini öngörmekteyiz.

Yoğun girişimlerimiz sonucunda Avrupa Birliği Ülkeleri Sermaye Piyasaları Birliği (ESMA) SPK'nın onayladığı izahnameleri kabul edeceğini ilan etti. AB ülkeleri dışında bu yetkiyi

alan ikinci ülke olduk. Artık Türk şirketleri SPK izni ile AB ülkelerinde de hisse senedi satabilecek. Bunun anlamı sermaye piyasalarında AB'ye girdik.

Ülkemizi faizsiz finans ürünlerinin küresel merkezlerinden birisi yapma hedefi doğrultusunda, Suudi Arabistan'dan Malezya'ya, Londra'ya dünyada uygulaması bulunan tüm sukuk türlerini mevzuat olarak düzenledik. Faize duyarlı vatandaşlarımız için faizsiz araçlardan oluşan katılım fonları düzenlemesini hayata geçirdik.

Başbakanlık Genelgesi ile Başbakan Yardımcımızın Başkanlığı'nda tüm ilgili kurumların katılımı ile Faizsiz Finans Koordinasyon Kurulu oluşturuldu. Burada sorunları tespit edip çözümlerin gayreti içindeyiz. Yeni düzenlemelerimize ilişkin vergi düzenlemelerinin yakın bir gelecekte hayata geçirilmesi ile birlikte bu alanda hızlı bir büyüme gözlemleyeceğiz.

Halka açılmaları ve öz kaynakla finansmanı teşvik etmek için, geçen yıl KVKanunu'nda tüm dünyaya örnek olacak bir düzenleme hayata geçirildi. Sermaye koy kredi kullanıyor gibi finansman gideri yaz dedik, halka açıl daha yüksek oranda bu imkandan yararlan dedik (2015 yılı için indirim oranı %14,65).

Yeni Kanunla birlikte, kurumsal finansman, F&X, varlık yönetimi gibi yeni alanlarla aracı kuruluşlarımıza yeni faaliyet alanları oluşturduk.

Yatırımcı güvenini artırmak üzere, saklayıcı kuruluş ve merkezi karşı taraf (Central Counterparty) düzenlemelerini tamamladık. Bu yapıyla uluslararası rekabete hazır olduğumuzu ilan ettik.

Yatırımcı tazmin merkezinin tazmin kapsamını genişlettik eskiden sadece hisse senetleri tazmin kapsamında iken şimdi tüm sermaye piyasası araçları tazmin kapsamında. Güvence tutarını da 120 bin TL'ye yükselttik.

Insider, manipülasyon ve piyasa bozucu eylemlerle daha sıkı mücadele etmeye başladık.

Küresel sermayenin Türkiye'ye gelmesi, şirketlerimizin risklerini iyi yönetebilmeleri ve yatırımcı haklarını güvence altına almaları için çerçevesi OECD tarafından belirlenen

Kurumsal yönetim ilkeleri son derece önemli. Biz de bu konudaki düzenlemelerimizi güncelledik, yaygınlaştırdık.

AB uygulamalarına uyumlu olarak yatırım fonlarının kuruculuğunu portföy yönetim şirketlerine verdik, böylece sektöre yeni yerli ve küresel yatırımcıların girişini kolaylaştırdık.

Yakın gelecekte bütün faaliyetler digital ortama taşınacak, tüm kurumlarımızın teknolojik gelişmeleri yakından izlemesi ve yatırım yapması kaçınılmaz bir ihtiyaç. Biz de bu yönde atılmış bir adım olmak üzere, yatırım fonu sektöründe rekabeti artırmak, maliyetleri düşürmek ve dağıtım kanallarını genişletmek amacıyla Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS)'nu hayata geçirdik.

Devlet İç Borçlanma Senetleri de dahil olmak üzere tüm menkul kıymetlerde fiziki dolaşımı sonlandırdık, kaydi sisteme geçişi tamamladık.

Hem yerli hem de küresel yatırımcıların Şirket genel kurullarına katılımını kolaylaştırmak için genel kurulların elektronik ortamda yapılmasına imkan sağlayan Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS)'ni devreye aldık, bu teknolojiyi yurt dışına da satmaya başladık.

Vadeli işlem ve Varantlara yönelik düzenlemeler yaptık, Borsa İstanbul'da işlem görmelerine imkan sağladık,

2023 vizyonu ile belirlenen İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi olması hedefi kapsamında "İstanbul Tahkim Merkezi"nin kuruluşuna ilişkin Kanun 29 Kasım 2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlandı. SPK olarak da bizim de üyesi olduğumuz Merkez faaliyetlerine geçen yıl başladı. Sözleşmelerinize yazmak kaydıyla müşterilerinizle ilgili hukuki uyuşmazlıklar en geç üç ay içinde İstanbul tahkim merkezinde çözülebilecektir.

Ülkemiz ekonomisi içindeki konumu ve ağırlığı dikkate alınarak KOBİ'lere özel bir önem veriyoruz. Bu önem ülkemizin G20 dönem başkanlığını yürüttüğü 2015 yılında özellikle vurgulanmış, Üyesi bulunduğumuz OECD Finansal Eğitim Ağı'nda Kurulumuzun girişim ve

katkılarıyla KOBİ'lerin finansal eğitim düzeyinin artırılması amacıyla bir alt komite kurulmuş, Kurulumuz da bu komitenin eş başkanlığına seçilmiştir.

Aracılık sektöründe hedeflediğimiz konsolidasyonu kısmen tamamladık, önümüzdeki günlerde yeni birleşme ve satın almaların olmasını bekliyoruz.

100 olan aracı kurum sayımız 73'e indi. Ayrıca, 41 banka da gerçekleştirmek istedikleri faaliyetler kapsamında Kurulumuzca yetkilendirildi.

Fedakarlıkları ve katkıları için tüm aracı kuruluşlarımıza teşekkür ediyorum. Sektörde birleşmeleri teşvik için 31.12.2017 tarihine kadar başka bir aracı kurumu devralan aracı kurumlarımıza Yatırımcı Tazmin Merkezine ödeyecekleri yıllık aidat tutarında % 50 indirimli tarife uyguladık.

Aracı kurumların repo ve ters repo işlemleri sırasında uyacakları esasları 6.12.2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliğ ile düzenledik. Burada BDDK ile ortak çalışma yaparak Bankaların uyacakları esaslar da rekabet eşitsizliği yaratmayacak şekilde aynı gün yürürlüğe konuldu.

2015 yılı sonunda aracı kurumların toplam varlıkları 15,3 milyar TL, özkaynağı ise 4 milyar TL oldu. Toplam gelirler, özellikle kaldıraçlı işlemlerden elde edilen gelirlerin etkisiyle bir önceki yılın aynı dönemine göre %26 artarak 2 milyar TL'ye çıktı.

2015 yılında aracı kurumların pay senedi işlemleri önceki yıla göre %17 artarak 2 trilyon TL olurken, kaldıraçlı işlem hacmi de %121 artışla 17 trilyon TL'ye ulaştı. Yabancı yatırımcıların toplam işlemlerdeki payı %22 olarak gerçekleşti.

Son dönemde sermaye piyasamızda oldukça popüler hale gelen geçen yıl % 121 büyüyen kaldıraçlı alım satım işlemleri ile ilgili ayrı bir parantez açmak istiyorum. Bu faaliyetle ilgili sizden beklentimiz vatandaşlarımızı yanıltmayın.

Reklamlarınızı abartmadan tüm riskleri ve fırsatları içerecek şekilde dürüstlük ilkesiyle yapın. Aksi takdirde en ağır yaptırımları uygulamaktan kaçınmayacağımızı ifade etmek isterim.

Nerelerde zayıf kaldık:

Değerli Konuklar,

Küresel piyasalarda krizle başlayan halka açılmalarda azalma 2016 yılında da devam ediyor. 2016 yılının ilk çeyreği, 2009 yılından itibaren yaşanan en zayıf çeyrek oldu.

Bizde bu küresel konjonktürden etkilendik ancak halka arzlarla ilgili yaptığımız yeni düzenlemelerle bu sene orta ve büyük ölçekte şirketlerin halka açıldığını ve açılacağını göreceğiz.

Tahvilde ilk iflas riskini yaşadık, yaşanan deneyimden yola çıkarak yakın bir tarihte ilave tedbirleri hayata geçireceğiz.

Faiz oranını daha aşağılara düşürmek için tahvillere likidite sağlama konusunda yeni çalışmalar yapmamız gerekiyor.

Artık mazeretimiz yok,

Bundan sonra sermaye piyasaları olarak hedefimiz;

Ülkemizin tasarruf oranını yukarı çekmek,

Artan tasarrufları daha kaliteli yatırımlara dönüştürmek,

Yastık altı altın, döviz gibi tasarrufları mali sisteme çekmek,

Şirketlerimizi sermaye piyasası enstrümanlarını kullanma konusunda bilgilendirmek, ikna etmek,

İstanbul'u bir finans merkezi yapmak, yerli ve küresel yatırımcılara iyi ev sahipliği yapmak,

Türkiye'nin mega projelerinin finansmanına kaynak sağlamak,

Sözlerime son verirken, Birlik yönetiminde 2 yıllık görev süresini tamamlayan yöneticilere ve emeği geçen tüm sektör çalışanlarına teşekkür ediyorum, yeni seçilecek yöneticilerimize de başarılar diliyorum.

Genel kurulun sektörümüze ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum.